

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 8 grudnia 2022 r. Dyrektor Wojskowego Biura Emerytalnego w Ł. odmówił S. K. wypłaty niezrealizowanego świadczenia po zmarłej w dniu 2 listopada 2022 r. B. K.. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że S. K. nie zamieszkiwał z matką w dniu jej śmierci, nie pozostawał na utrzymaniu matki, ani matka na jego utrzymaniu, a tym samym brak było podstaw do wypłaty niezrealizowanego świadczenia.

/decyzja k.217 akt (...)/

Odwołanie od ww. decyzji złożył S. K. wnosząc o wypłatę niezrealizowanego świadczenia po zmarłej matce. W treści uzasadnienia podkreślił, że od ponad 10 lat dostarczał matce środki finansowe na życie oraz leczenie.

/odwołanie k.3 – 4/

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie.

/odpowiedź na odwołanie k.5 - 5 odwrót/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Zmarła B. K. była uprawniona do wojskowej renty rodzinnej. Od 1 marca 2022 r. należne jej świadczenie wynosiło 4 312,16 zł.

/okoliczności bezsporne/

Wnioskodawca S. K. jest synem B. K..

Od wakacji 2022 r. S. K., z uwagi na stan zdrowia matki, opiekował się nią i nocował w jej mieszkaniu. S. K. robił zakupy i pomagał jej w codziennym funkcjonowaniu. W opiece nad matką wnioskodawca otrzymywał wsparcie od swojej żony.

/zeznania wnioskodawcy min.00:03:58 – 00:09:28 rozprawy z dnia 27 kwietnia 2023 r., płyta CD k.15/

B. K. zmarła w dniu 2 listopada 2022 r.

/okoliczność bezsporna/

Sąd Okręgowy zważył, co następuje

W świetle materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie oraz poczynionych na jego podstawie ustaleń faktycznych odwołanie nie jest zasadne i jako takie podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 2528) w razie śmierci osoby, która zgłosiła wniosek o świadczenie pieniężne, świadczenia należne jej do dnia śmierci przysługują, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3 małżonkowi i dzieciom, a w razie ich braku - kolejno: wnukom, rodzicom, dziadkom i rodzeństwu. Osoby te mają prawo do udziału w nieukończonym postępowaniu prowadzonym dalej w sprawie tych świadczeń. Świadczenia o których mowa w ust. 1, wypłaca się:

- 1) małżonkowi lub dzieciom osoby, która zgłosiła wniosek, zamieszkałym z nią w dniu jej śmierci,
- 2) małżonkowi lub dzieciom niespełniającym warunku określonego w pkt 1 albo innym członkom rodziny, o których mowa w ust. 1, jeżeli pozostawali na utrzymaniu osoby, która zgłosiła wniosek o świadczenie, lub osoba ta pozostawała na ich utrzymaniu.

Dokonując subsumpcji ustalonego w sprawie stanu faktycznego pod powołane wyżej przepisy prawa materialnego wskazać należy, iż art. 46 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin odnosi się nie tylko do sytuacji, kiedy następuje śmierć osoby, która zgłosiła wniosek o świadczenie określone ustawą, ale również kiedy świadczenie zostało przyznane, ale nie zostało wypłacone wskutek śmierci uprawnionego.

W ocenie Sądu Okręgowego, S. K. nie spełnia powyższych warunków. Wprawdzie nie ulega wątpliwości, że wnioskodawca z uwagi na stan zdrowia matki opiekował się nią w ostatnich tygodniach życia, jak również dokonywał na jej rzecz stosownych zakupów, czy też nocował u niej, to jednak nie sposób przyjąć, że S. K. zamieszkiwał ze swoją matką. Jak sam bowiem przyznał, na co dzień mieszkał z żoną, zaś stan zdrowia matki wymusił przeorganizowanie życia tak, aby zapewnić mamie opiekę. Jednocześnie wnioskodawca przyznał, że chodził codziennie do pracy, a zatem nie przebywał z chorą non stop zaś żona pomagała mu w tej opiece.

Nie można zatem przyjąć, że wnioskodawca zamieszkiwał bądź miał zamiar stale zamieszkiwać w mieszkaniu swojej matki.

Odnosząc się do kwestii „pozostawiania na utrzymaniu” wskazać należy, że regulacja prawna zawarta w art. 46 ww. ustawy nie różni się istotnie od regulacji z art. 136 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, stąd też poglądy orzecznictwa odnoszące się do regulacji zawartej w art. 136 ustawy FUS będą miały pełne zastosowanie

Podkreślić przy tym należy, iż pozostawianie na utrzymaniu nie może być utożsamiane z prowadzeniem wspólnego gospodarstwa domowego. Taka okoliczność nie stanowi bowiem przesłanki do przyznania świadczenia niezrealizowanego po osobie zmarłej. O pozostawianiu na utrzymaniu można mówić wtedy, gdy zmarły nie miał środków na własne utrzymanie lub posiadane środki były tak niskie w stosunku do niezbędnych wydatków, że członek rodziny musiałłożyć na utrzymanie osoby zmarłej.

Podzielić należy przy tym pogląd wyrażony w judykaturze, że świadczenie doraźnej pomocy, a nawet opieki nie wchodzi w zakres pojęcia "pozostawianie na utrzymaniu"; pojęcie to bowiem ma ściśle materialne znaczenie, a miarą jego jest zapewnianie środków pieniężnych koniecznych do zaspokojenia "usprawiedliwionych potrzeb" osoby będącej na utrzymaniu (wyroki Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 22 marca 2011 r., III AUa 2026/10, LEX nr 1102954, Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 17 stycznia 1997 r., w sprawie III AUa 166/96).

Odnosząc się do sytuacji ustalonej w niniejszej sprawie wskazać należy, iż w ocenie Sądu brak jest podstaw do przyjęcia, że zmarła pozostawała na utrzymaniu wnioskodawcy, a tylko wówczas możliwym byłoby przyznanie mu prawa do wypłaty świadczenia niezrealizowanego po zmarłej B. K.. Podkreślić przy tym należy, że zmarła miała stałe źródło dochodu w postaci renty rodzinnej w kwocie 4 312,16 zł, co pozwalało jej na zaspokajanie własnych potrzeb. Okoliczność zatem, że wnioskodawca pomagał matce w codziennej egzystencji, a nadto dokonywał na jej rzecz zakupów, pozostaje bez znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Pomoc w utrzymaniu osoby zmarłej, także finansowa, nie stanowi przesłanki do wypłaty niezrealizowanego świadczenia, o ile osoba ta nie finansuje w znacznej części usprawiedliwionych wydatków osoby zmarłej. W niniejszej sprawie brak jest podstaw do takiego stwierdzenia.

Podsumowując należy uznać, że decyzja organu rentowego jest prawidłowa, wobec czego Sąd Okręgowy, działając na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie wnioskodawcy.

S.B.